

Svensk författningssamling

Lag om ändring i brottsbalken

Utfärdad den 20 augusti 2026

SFS 2026:1640

Publicerad
den 26 augusti 2026

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 32 kap. 1, 1 a och 4 §§ brottsbalken ska ha följande lydelse.

32 kap.

1 §² Den som har begått brott innan han eller hon fyllt arton år får dömas till ungdomsvård om han eller hon har ett särskilt behov av vård eller annan åtgärd enligt socialtjänstlagen (2025:400), lagen (2026:1637) om insatser inom socialtjänsten när samtycke saknas eller lagen (2026:1600) om omhändertagande för vård av barn och unga och sådan vård eller åtgärd kan beslutas för den unge. Vården och åtgärderna ska syfta till att motverka att den unge utvecklas ogynnsamt.

Den som har fyllt arton år när dom meddelas får dömas till ungdomsvård endast om det finns särskilda skäl för det. Den som har fyllt tjuogoett år vid denna tidpunkt får inte dömas till ungdomsvård.

Ungdomsvård får dömas ut endast om socialtjänstens planerade åtgärder kan anses tillräckligt ingripande med hänsyn till brottslighetens straffvärde och art samt den unges tidigare brottslighet.

1 a §³ När påföljden bestäms till ungdomsvård gäller följande.

1. Om åtgärderna ska vidtas med stöd av socialtjänstlagen (2025:400), ska rätten besluta en föreskrift om att den unge ska följa det ungdomskontrakt som upprättats av socialnämnden. Innehållet i kontraktet ska framgå av domen.

2. Om åtgärderna ska vidtas med stöd av lagen (2026:1637) om insatser inom socialtjänsten när samtycke saknas, ska den särskilda genomförandeplan som upprättats av socialnämnden fogas till domen.

3. Om åtgärderna ska vidtas med stöd av lagen (2026:1600) om omhändertagande för vård av barn och unga, ska den vårdplan som upprättats av socialnämnden fogas till domen.

4 §⁴ Om den dömde i väsentlig grad bryter mot vad som gäller för honom eller henne enligt en föreskrift vid ungdomsvård om att han eller hon ska följa ett ungdomskontrakt eller enligt en dom på ungdomstjänst eller ungdomsovervakning, får rätten på talan av åklagare undanröja den påföljd som dömts ut för brottet och bestämma en ny påföljd för detta. I stället för att

¹ Prop. 2025/26:295, bet. 2025/26:JuU41, rskr. 2025/26:436.

² Senaste lydelse 2026:1605.

³ Senaste lydelse 2026:1605.

⁴ Senaste lydelse 2026:1528.

undandröja påföljden får dock rätten meddela den dömde en varning, om det är en tillräcklig åtgärd.

Om, av annat skäl än som anges i första stycket, den planerade vården eller de planerade åtgärderna enligt ett ungdomskontrakt, en särskild genomförandeplan eller en vårdplan inte kommer till stånd eller vården eller åtgärderna kommit att i väsentlig grad avvika från vad som planerats i kontraktet, den särskilda genomförandeplanen eller vårdplanen, får rätten på talan av åklagare undandröja den påföljd som dömts ut för brottet och bestämma en ny påföljd för detta. Detsamma gäller om, av annat skäl än som anges i första stycket, en dom på ungdomstjänst inte till väsentlig del kan fullgöras inom skälig tid eller, beträffande ungdomsövervakning, de föreskrivna åtgärderna enligt en verkställighetsplan inte kommer till stånd eller åtgärderna kommit att i väsentlig grad avvika från vad som föreskrivits i verkställighetsplanen.

Om mer än en påföljd undandröjs får rätten bestämma en gemensam påföljd för den samlade brottsligheten.

Om rätten beslutar om undandröjande enligt första eller andra stycket ska den, när den nya påföljden bestäms, ta skälig hänsyn till vad den dömde har undergått till följd av den undandröjda påföljden eller de undandröjda påföljderna.

Denna lag träder i kraft den 2 januari 2027.

På regeringens vägnar

GUNNAR STRÖMMER

Elin Bellander
(Justitiedepartementet)